

A Survey Study on the Use of Internet and Social Networking of the Ege University Medical School Students and Doctors

Hulya Guler¹, Orhan Meral¹, Cetin Kose², Aslihan Teyin¹, Ender Senol¹, Aytac Kocak¹

¹ Ege University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Izmir, Turkey

² Hacettepe University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Ankara, Turkey

Abstract

Today, research shows that despite the rapid development of technology offers great advantages, there is also an increase in security breaches in recent years. Therefore, in this study, we aimed to evaluate the Ege University Medical Faculty composed of students and physicians who became volunteer participants', in terms of demographic data is available, internet use frequency and purpose of the internet usage, their operations, obtaining information about their usage of the internet and social networking use, their confidence in the social networking and the problems in this area. In this study, 54 physicians, 46 medical students summing up a total of 100 volunteer participants were given a questionnaire consisting of 29 questions about the internet and social networking usage, and the questionnaire data were analyzed with the statistical program. The mean age of the study participants was 25.5 ± 4.8 , 54% were female. 10% of the respondents were receiving a training course Internet usage, 89% were using the internet every day, 84% stated that they were connecting to the internet from home. 57 participants (65.5%) of the 87 participants (%87) who said they were using social networking through the Internet reported that they were using social networking every day. The rate of the participants who have stated that they were using real information on social networks was %86. As a result of their shares, 47% stated that they were harassed, 5% stated that their profiles were seized by someone else, and 7% said that they have suffered damages. %95.7 of the group of %47 who were harassed was determined to be the people who were giving real identity information. Internet use has some of the benefits but it also has some disadvantages. With the sharing of personal information in the Internet environment, this information can be seen by people who are members of social networking and information technology is making the work of criminals easier than before.

Key words: Definition of Internet, definition of informatics, cyber crimes

(Rec.Date: Jul 11, 2014

Accept Date: Aug 08, 2014)

Corresponding Author: Hulya Guler, Ege University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Izmir, Turkey

E-mail: gulerhulya@hotmail.com **Phone:** +90 2323903256

A Survey Study on the Use of Internet and Social Networking of the Ege University Medical School Students and Doctors

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrenci ve Hekimlerinin İnternet ve Sosyal Ağ Kullanımı Üzerine Bir Anket Çalışma

Hulya Guler¹, Orhan Meral¹, Cetin Kose², Aslihan Teyin¹, Ender Senol¹, Aytac Kocak¹

¹ Ege University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Izmir, Turkey

² Hacettepe University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Ankara, Turkey

Özet

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesinin çok büyük avantajlar sunmasının yanında, yapılan araştırmalar son yıllarda güvenlik ihlallerinde artış olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, bu çalışmada Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrenci ve hekimlerinden oluşan gönüllü katılımcıların demografik verilerinin elde edilmesi, internet kullanma sıklığı ve amacı, internet üzerinden yaptıkları işlemler, kullandıkları gerçek bilgiler gibi internet ve sosyal ağ kullanımları hakkında bilgi edinmek, kullandıkları sosyal ağlara duydukları güven ile internet ve sosyal ağ üzerinden yaşadıkları sorunların saptanarak değerlendirilmesi amaçlandı. Bu çalışmada, 54'ü hekim, 46'sı tıp fakültesi öğrencisi olmak üzere toplam 100 gönüllü katılımcıya, internet ve sosyal ağ kullanımları hakkında sorular içeren 29 soruluk bir anket uygulanarak, anket formlarının verileri istatistik programı ile analiz edildi. Çalışmaya katılanların yaş ortalaması 25.5 ± 4.8 olup, %54'ü kadındı. Katılımcıların %10'u internet kullanımıyla ilgili kursa giderek eğitim aldığını, %89'u her gün internet kullandığını, %84'ü internete evinden bağlandığını belirtti. İnternet üzerinden sosyal ağ kullandığını söyleyen 87 (%87) katılımcının 57'si (%65.5) ise her gün kullandığını bildirdi. Sosyal ağlarda gerçek bilgilerini kullandığını belirtenlerin oranı %86 idi. Yaptıkları paylaşımlar sonucu katılımcıların %47'si rahatsız edildiğini belirtirken, %5'i profilinin başkası tarafından ele geçirildiğini, %7'si ise zarara uğradığını belirtti. Rahatsız edildiğini belirten %47'lik grubun %95.7'sinin gerçek kimlik bilgilerini veren kişiler olduğu saptandı. İnternet kullanımının, sağladığı faydaların yanı sıra bazı dezavantajları da bulunmaktadır. İnternet ortamında kişisel bilgilerin paylaşılmasıyla, bu bilgiler sosyal ağlara üye kişiler tarafından görülebilmekte, bilişim teknolojisi suçlarının işini kolaylaştırmaktadır.

Key words: İnternet tanımı, bilişim tanımı, bilişim suçları

(Rec.Date: Jul 11, 2014

Accept Date: Aug 08, 2014)

Bu çalışma 30 Ekim–2 Kasım 2013 tarihleri arasında Malatya da düzenlenen Uluslararası katılımlı 10. Anadolu Adli Bilimler Kongresi'nde poster olarak sunulmuştur.

Corresponding Author: Hulya Guler, Ege University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Izmir, Turkey

E-mail: gulerhulya@hotmail.com **Phone:** +90 2323903256

Giriş

İnternet; kişilerin birbirleri ile çok geniş amaç ve içerikte iletişim kurmalarını, bilgi alışverişinde bulunmalarını sağlayan ortak iletişim alt yapısı olup, dünya üzerine yayılan milyonlarla ifade edilen sayıda bilgisayarın birbirine bağlanması ile oluşan çok geniş yapıdaki bir ağıdır [1,2]. Bilişim sözlük anlamıyla insanların teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimlerinde kullandıkları, bilimin dayanağı olan bilginin, özellikle elektronik cihazlar aracılığıyla düzenli ve akılcı biçimde işlenmesi, bilginin elektronik cihazlarda toplanması bilimi olarak tanımlanmaktadır [1,3,4]. Otomatik veri işleme tekniklerinden yararlanarak iş süreçlerinin geliştirilmesi ile modernizasyonu, bilişim teknolojisini kullanmayı hemen hemen alternatifsiz hale getirmiştir [5].

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi, kişi ve kurumlar arası iletişim, bilgi paylaşımı ve ticarete sağladığı olanaklar ile çok büyük fayda ve avantajlar sunmaktadır [6]. Bilgi sistemleri güvenliğinin başarısı büyük oranda kullanıcıların davranışları ve farkındalığına bağlıdır. Bilgisayar ve iletişim güvenliğini en yüksek seviyede tutabilmek için mevcut teknolojilerin kullanımı konusunda yoğun bir uğraş verilmekteyken, yapılan araştırmalar son yıllarda güvenlik ihlallerinde artış olduğunu göstermektedir [5].

Bu çalışmada Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrenci ve hekimlerinden oluşan gönüllü katılımcıların demografik verilerinin elde edilmesi, internet kullanma sıklığı ve amacı, internet üzerinden yaptıkları işlemler (alışveriş yapma, dosya-materyal indirme vb.), kullandıkları gerçek bilgiler (isim, T.C. kimlik numarası, telefon, yaş, cinsiyet vb.) gibi internet ve sosyal ağ kullanımları hakkında bilgi edinmek, kullandıkları sosyal ağlara duydukları güven ile internet ve sosyal ağ üzerinden yaşadıkları sorunların saptanarak değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem

Bu çalışma bir anket çalışması olup, çalışma öncesinde Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'na başvurularak izin alındı. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri ve çeşitli branşların hekimlerinden, gönüllü olarak çalışmaya katılmayı kabul eden 100 kişi ile yüz yüze görüşülerek, 29 sorudan oluşan bir anket uygulandı.

Ankette katılımcılara; yaş, cinsiyet, aylık gelir düzeyi gibi demografik bilgiler içeren soruların yanında, bilgisayar kullanımı ve internet ile ilgili bir eğitim alıp almadığı, ne sıklıkta internet

kullandığı, günde ortalama kaç saat internet kullandığı, interneti nerede kullandığı, internetin kotalı mı sınırsız mı olduğu, anti-virüs programı kullanıp kullanmadığı ve güven duyup duymadığı, internetten bilgi-dosya-materyal indirip indirmedeği, kredi kartı ile internetten alışveriş yapıp yapmadığı, veri indirdiği-alışveriş yaptığı sitelere güven duyup duymadığı, internet üzerinden sosyal ağları kullanıp kullanmadığı, hangi amaçla ve ne sıklıkla sosyal ağ kullandığı, gerçek bilgilerini verip vermediği ve hangi gerçek bilgilerini verdiği, sosyal ağlarda paylaşım yapıp yapmadığı, yapıyorsa ne sıklıkta paylaşım yaptığı, paylaştığı bilgiler nedeniyle rahatsız edilip edilmediği, hakkında soruşturma açılıp açılmadığı, dava edilip edilmediği, kullandığı sosyal ağdaki profilinin başkası tarafından ele geçirilip geçirilmediği, kişisel bilgilerinin ele geçirilmesi nedeniyle zarara uğrayıp uğramadığı, zarara uğradıysa dava açıp açmadığı soruldu.

Anket formlarından elde edilen veriler bilgisayar ortamına girildi ve verilerin SPSS programı (versiyon 18.0) ile frekans analizleri yapıldı. Demografik veriler ortalama değer $\pm$ standart sapma ve/veya yüzde olarak ifade edildi. Karşılaştırma değerleri %95 güven aralığında hesaplandı; $p < 0,05$ olduğunda istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular

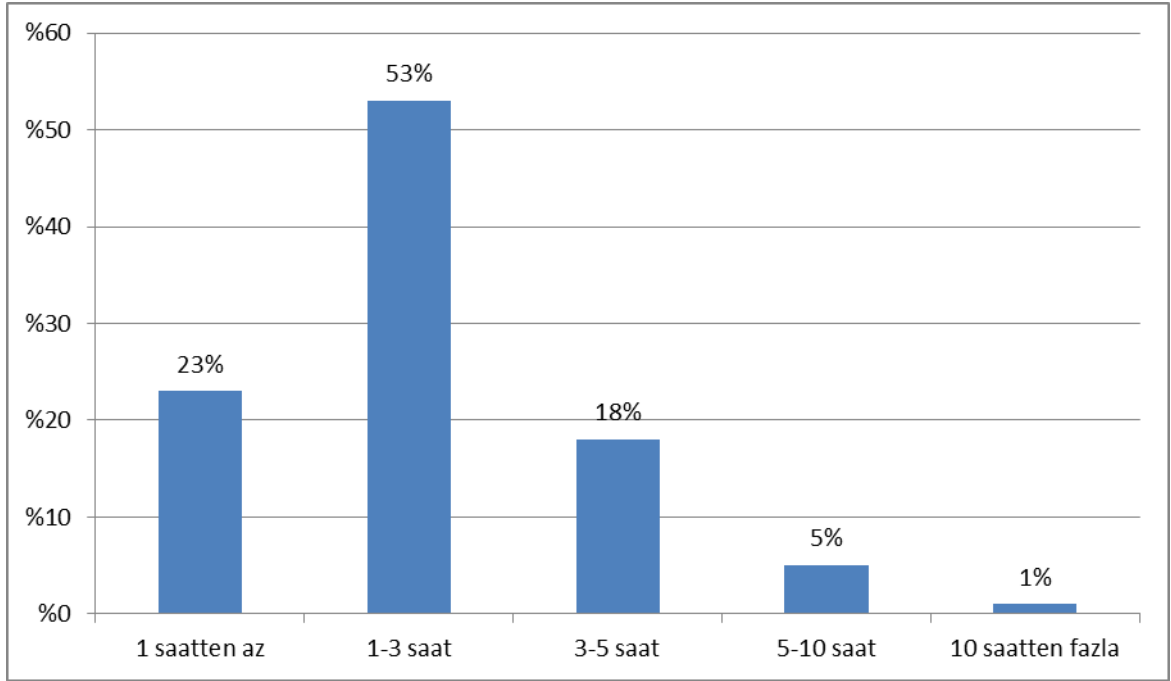
Çalışma kapsamına alınan toplam 100 kişiden %54'ü hekim, %46'sı tıp fakültesi öğrencisiydi. Olguların yaş ortalaması 25.5 ± 4.8 olup, %54'ü kadındı. Hekim ve öğrencilerin cinsiyet dağılımları Tablo 1'de gösterildi.

Tablo 1. Hekim ve öğrencilerin cinsiyet dağılımları

	Cinsiyet		
	Erkek	Kadın	Toplam
Hekim	24 (%44.4)	30 (%55.6)	54
Öğrenci	22 (%47.8)	24 (%52.2)	46
Toplam	46	54	100

Aylık gelirinin 0-1000 TL arasında olduğunu belirten 34 kişinin 28'inin (%82.4) öğrenci, 3001 TL ve üzerinde olduğunu belirten 33 kişinin tamamı hekim olup, 7 katılımcının aylık gelirini belirtmediği görüldü. Aylık gelirini belirtmeyen 7 kişinin, her gün internet kullandığını belirten

kişilerden olduğu saptandı. Her gün internet kullandığını belirten 89 kişinin 48'inin (%53.9) hekim, 41'inin (%46.1) öğrenci olduğu tespit edildi. Haftada 3 günden az internet kullananların 4'ü (%57.1) hekim, 3'ü (%42.9) öğrenci olmak üzere sayısının toplam 7 kişi olduğu ve 2'si (%50) hekim 2'si (%50) öğrenci olmak üzere toplam 4 kişinin de haftada 3 günden fazla internet kullandığı bilgisine ulaşıldı. 53 katılımcı günde ortalama 1-3 saat arası internete bağlandığını belirtti. Katılımcıların bir gün içerisinde internet kullanım süreleri Grafik 1' de gösterildi.

Grafik 1. Katılımcıların bir gün içerisinde internet kullanım süreleri

Katılımcıların 79'u sınırsız internet paketine sahip olduğunu, 84 kişi interneti evinde, 43 kişi ise işyerinde kullandığını, yine 43 kişi interneti mobil olarak kullandığını belirtirken, 3 kişinin internet ihtiyacı için internet kafeye gittiği tespit edildi.

Katılımcıların %95'i internet üzerinden dosya-materyal indirdiğini, %73'ü kredi kartı ile alışveriş yaptığını bildirmesine rağmen katılımcıların %50'sinin bu sitelere güven duyduğu saptandı.

İnternet üzerinden sosyal ağ kullandığını belirten 87 katılımcıya karşın, 13 kişi kullanmadığını belirtirken, internet üzerinden sosyal ağ kullandığını söyleyen 87 katılımcı ve sosyal ağ kullanmadığını işaretleyen 1 katılımcı da dahil 88 kişinin 58'i (%65.9) her gün kullandığını, 17'si (%19.3) haftada 3 günden fazla ve 13'ü (%14.8) ise haftada 3 günden az sosyal ağ kullandığını belirtti. Tablo 2'de öğrenci ve hekimlerin sosyal ağlara bağlanma sıklıkları gösterildi.

Tablo 2. Öğrenci ve hekimlerin sosyal ağlara bağlanma sıklıkları

	Her Gün	Haftada 3 günden fazla	Haftada 3 günden az	Toplam
Hekim	26	11	10	47
Öğrenci	32	6	3	41
Toplam	58	17	13	88

Katılımcıların %69'u haber okuma, %66'sı arkadaş edinme, %28'i alışveriş yapma, %25'i iş amacıyla sosyal ağ kullandığını belirtti. Sosyal ağlarda paylaşım yaptığını belirten 73 kişinin 55'i (%75.3) haftada 3 günden az paylaşım yaptığını, 10'u (%13.7) her gün, 8'i (%11) de haftada 3 günden fazla paylaşım yaptığını belirtti.

Şifrelerini nereye kaydettikleri sorusuna cevap veren 89 katılımcıdan, 36'sı kadın ve 36'sı da erkek olmak üzere toplam 72'sinin şifrelerini hafızasında tuttuğunu, 10'unun not defterine, 5'inin bilgisayarına, 2'sinin ise diğer bir yere kaydettiğini bildirdiği görüldü. 11 kişinin bu soruyu yanıtlamadığı saptandı. Şifrelerini kaydetme yerleri ile cinsiyet dağılımına bakıldığında anlamlı bir farklılık saptanmadı. Cinsiyete göre şifre kaydetme yerleri Tablo 3'tedir.

Tablo 3. Cinsiyete göre şifreleri kaydetme yerleri

	Bilgisayar	Not defteri	Hafıza	Diğer	Toplam
Erkek	2	2	36	0	40
Kadın	3	8	36	2	49
Toplam	5	10	72	2	89

Sosyal ağlarda gerçek bilgilerini kullandığını belirtenlerin sayısı 86 olup, “sosyal ağlarda hangi gerçek bilgilerinizi kullanıyorsunuz” sorusuna; katılımcıların 82'si ismini, 81'i cinsiyetini, 77'si yaşını, 71'i elektronik posta adresini, 48'i mesleğini, 13'ü telefon numarasını, 13'ü kullanım amacını, 9'u T.C. Kimlik numarasını, 5'i aylık gelirini, 2'si de diğer bir bilgiyi kullandığı cevabını verdi.

Anti-virüs programı kullandığını belirten 81 kişinin 47'si (%58) kullandığı programa güven duyduğunu belirtti. Katılımcıların %10'unun daha önce internet kullanımı ile ilgili bir kurs eğitimi aldığı, %90'ının bu konuda herhangi bir kursa gitmediği saptandı.

Yaptıkları paylaşımlar sonucu katılımcıların 47'si rahatsız edildiğini bildirirken, 48'i rahatsız edilmediğini belirtmiş olup, 5 kişinin bu soruyu yanıtlamadığı görüldü. Rahatsız edildiğini belirten 47 kişinin 45'inin (%95.7) gerçek kimlik bilgilerini veren kişiler olduğu dikkati çekti.

Beş kişi profilinin başkası tarafından ele geçirildiğini, 7 kişi herhangi bir şekilde zarara uğradığını belirtti ve hiçbirinin dava açmadığı bilgisi öğrenildi. Sadece 1 kişi kendisi hakkında soruşturma açıldığını bildirdi. Zarara uğradığını belirten 7 kişinin 6'sının (%85.7) internet ile ilgili kurs eğitimi almayan kişilerden olduğu tespit edildi. İnternet eğitimi alan 10 kişinin 9'unun (%90) ise herhangi bir zarara uğramadığı dikkati çekti.

Tartışma ve Sonuç

Günümüzde internet kullanımı gereksinim olmaktan çıkıp bir zorunluluk haline gelmiştir. T.C. Ulaştırma Bakanlığı'nın Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın verilerine göre 2012 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye'deki toplam internet abone sayısı 18.378.107 olup, bir önceki 3 aylık döneme göre %10.2'lik artış gerçekleşmiştir. Bunların 1.859.250'si mobil bilgisayardan, 8.790.698'i mobil cepten internet aboneliğidir. 2012 ikinci çeyrek internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelirler 1.009 milyon TL olarak gerçekleşmiştir [7]. T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması verilerine göre; 2011 yılında internete erişim imkanı olan hane oranı %42.9 iken, 2012 yılında bu oran %47.2'ye yükselmiştir. Aynı araştırmada; 16-74 yaş grubundaki bireylerde internet kullanım oranı %47.4 olarak saptanmış olup, en yüksek olduğu yaş grubu 16-24' tür ve internet kullanım oranı tüm yaş gruplarında erkeklerde daha yüksektir [8]. TÜİK verilerine göre internet kullanım yeri olarak %70'lik oranla ev ilk sırada yer alırken [8], bizim çalışmamızda da %84 oranla ev ilk sıradadır.

Bu çalışma tıp doktorları ve öğrencileri arasında internet kullanımı ile ilgili alışkanlıkları ortaya koymaktadır. Ayrıca öğrencilerle hekimlerin istatistiksel olarak karşılaştırılmasının, öğrencilik hayatından hekimlik mesleğine geçildiğinde alışkanlıkların nasıl etkilendiğinin gösterilmesi açısından önemli olabileceği düşünülmektedir. Elde edilen verileri; hekimlik mesleğini yapan ve bu mesleğe kendini hazırlayan bireylerin, gerek sosyal gerekse de ekonomik durumlarını göz önüne alarak değerlendirmek gerekir. Bu nedenle; aylık gelir, internet kullanım sıklığı ve meslek bilgileri birlikte değerlendirildiğinde; her gün internet kullandığını belirten 89 katılımcının 7'sinin (%7.9) aylık gelirini bildirmediği tespit edildi. Kalan 82 kişi içerisinde öğrenci olan 36 katılımcının %72'si, hekim olan 46 katılımcının %85'i her gün internet kullanmaktadır. İki grup

arasında aylık gelir düzeyi farkı göz önüne alındığında, internet kullanım sürelerinde fazla fark görülmemesi, aylık gelir düzeyinin internet kullanımını etkilemediğini düşündürdü.

Ho ve arkadaşlarının Kanada’da yaptığı anket çalışmasında; katılımcıların %71’inin en az bir sosyal medya hesabı olduğu, çalışmaya katılanların sadece %22’sinin bu sitelerin kişilerin kişisel bilgilerini koruyabildiğini belirttiği, %47’sinin bu konuda emin olmadığını tespit edildiği görüldü [9].

Şifrelerini nereye kaydettikleri sorusuna cevap veren 89 katılımcıdan, 72’sinin şifrelerini hafızasında tuttuğunu, 10’unun not defterine, 5’inin bilgisayarına, 2’sinin ise diğer bir yere kaydettiğini bildirdiği görüldü. Kadınların erkeklere göre daha düzenli çalıştıkları ve şifrelerini bir yere yazarak kaydettikleri, erkeklerin ise bilişim suçlarına karşı daha tedbirli oldukları ve şifrelerini hafızalarında tuttukları düşünülerek sorulan bu soruya verilen cevapların yapılan analizinde, şifre kaydetme yerleri ile cinsiyet dağılımına bakıldığında anlamlı bir farklılık saptanmadı.

Çalışmada katılımcıların 47’si rahatsız edildiğini, 48’i rahatsız edilmediğini belirtmiş olup, rahatsız edilenlerin 38’inin (%81), rahatsız edilmeyenlerin 39’unun (%81) anti-virüs programı kullandığını bildirmiş olması, anti-virüs programı kullanmanın rahatsız edilme üzerinde etkili olmadığını akla getirdi.

Katılımcılar arasında rahatsız edildiğini belirten 47 kişinin 45’inin (%95.7) gerçek kimlik bilgilerini veren kişiler olduğu dikkati çekti. İnternette gerçek bilgilerini kullanma ile rahatsız edilme arasında yakın bir ilişki olduğu görülürken, internet eğitimi alma ile rahatsız edilme oranları arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı. Ayrıca internet paketinin sınırsız olduğunu, aynı zamanda her gün internet kullandığını belirten 73 kişinin 35’i (%48) rahatsız edildiğini, 35’i (%48) rahatsız edilmediğini bildirmiş olup, internet paket özelliği ve internet kullanım sıklığı ile rahatsız edilme arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı.

Bu çalışmada; sosyal ağ kullanıcıların çoğunun (%86) bu ağlara girerken gerçek bilgilerini vermeleri durumu Bonneau ve arkadaşlarının yaptığı çalışmayla benzer bulundu [10]. Sosyal paylaşım sitelerinin kişilerin özel bilgilerini korumak için bazı mekanizmaları olmakla birlikte, bunların yetersiz kaldığı düşünüldü. Ancak bu konudaki en önemli sorunların, site yöneticilerinin kullanıcıları kişisel bilgilerini paylaşmalarının oluşturacağı tehlikelere karşı yeterince uyarmadıkları ve bu konunun medyada sık sık yer bulmasına rağmen, kullanıcıların bunun öneminin farkında olmadıkları sonucuna varıldı.

Zarara uğradığını belirten 7 kişinin 6'sının (%85.7) internet ile ilgili kurs eğitimi almayan kişilerden olduğu tespit edildi. Yine internet eğitimi alan 10 kişinin 9'unun (%90) ise herhangi bir zarara uğramadığı dikkati çekmiştir. Bu durum bilgisayar ve internet kullanımı ile ilgili eğitimlerin faydalı olduğu, kullanıcıları bilinçlendirdiği yönünde yorumlandı.

Sonuç olarak; internet kullanımının sağladığı faydaların yanı sıra bazı dezavantajları da bulunmaktadır. İnternet ortamında kişisel bilgilerin paylaşılmasıyla, bu bilgiler sosyal ağlara üye kişiler tarafından görülebilmekte, bilişim teknolojisi suçlularının işini kolaylaştırmaktadır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 132. maddesi ile "Haberleşmenin Gizliliğini İhlal", 134. maddesi ile "Özel Hayatın Gizliliğini İhlal", 135. ve devamındaki maddelerinde ise "Kişisel Verilerin Kaydedilmesi" suçları düzenlenmiş, bilişim suçları ile ilgili ciddi yaptırımlar getirilmiştir [11]. Bilişim suçlarını azaltmaya çalışmanın yollarından biri suçun işlenmesinin önlenmesi olduğuna göre; TCK'da bu konu ile ilgili düzenlenen maddelerin caydırıcılık etkisinin suçun işlenmesini önlemek adına olumlu bir gelişme olduğu söylenebilir. Bilişim teknolojileriyle birlikte bilişim suçlarının da aynı hızla geliştiği göz önünde bulundurulursa, yapılan çalışmalar ve anket sonuçlarımız birlikte değerlendirildiğinde; internet kullanıcılarına bu suçun önlenmesinde büyük bir görev düştüğü sonucu çıkarılabilir.

Kaynaklar

1. Boğa U. Bilişim suçlarıyla mücadele yöntemleri. Uzmanlık Tezi, T.C. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Ankara, 2011.
2. Tulum İ. Bilişim suçları ile mücadele. Yüksek Lisans Tezi. T.C. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta, 2006.
3. Alaca B. Ülkemizde bilişim suçları ve internetin suça etkisi (antropolojik ve hukuki boyutları ile). Yüksek Lisans Tezi, T.C. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2008.
4. Türk Dil Kurumu.
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.52c194c3465cd7.70181136 erişim tarihi 30.12.2013
5. Bostan A, Akman İ. Bilişim Güvenliği: Kullanıcı Açısından bir Durum Tespiti, TMMOB EMO Ankara Şubesi Haber Bülteni, http://www.emo.org.tr/ekler/9d6cbf5cfcf7993_ek.pdf erişim tarihi 01.04.2013
6. Acılar A. Kobi'lerde bilişim teknolojileri güvenliği sorunu: tehditler ve önlemler. Afyon Kocatepe Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dergisi. 2009;11(1):1-16.

7. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Üç Aylık Pazar Verileri Raporu, Ağustos 2012, Ankara.
http://www.tk.gov.tr/kutuphane_ve_veribankasi/pazar_verileri/ucaylik12_2.pdf erişim tarihi 01.06.2013
8. Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2012.
<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=10880> erişim tarihi 10.06.2013, 30.12.2013
9. Ho A, Maiga A, Aïmeur E. PrivacyProtectionIssues in Social Networking Sites. 978-1-4244-3806-8/09/\$25.00 © 2009 IEEE.
10. Bonneau J, Anderson J, Danezis G. Prying Data out of a Social Network. 2009 Advances in Social Network Analysis and Mining.
11. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu. <http://www.ceza-bb.adalet.gov.tr/mevzuat/5237.htm> erişim tarihi 11.06.2013